



ULUSLARARASI
KADIN VE HUKUK SEMPOZYUMU



TÜRKİYE
BAROLAR BİRLİĞİ



GAZİ ÜNİVERSİTESİ
HUKUK FAKÜLTESİ

KADIN VE HUKUK

MEDYADA TOPLUMSAL CİNSİYET VE KADININ ROLÜ

Av. Kardelen Yılmaz[□]

“Eğer cinsler eşit olsaydı, kadın ekonomik olarak bağımlı olmayacak, daha fazla ümitsizlik ve önemsizlik hissetmesine yol açmayacak, cinsel ve ekonomik olarak sömürülmeyecekti. Kadınlar şimdi olduğundan daha çok söz hakkı, mahremiyet, otorite, saygı ve kaynağa sahip bulunacaktı...”

Catharine A. Mackinnon – Feminist Bir Devlet Kuramına Doğru

AMAÇ: Bu çalışma, medyanın cinsiyet eşitsizliği ve kadın istismarındaki rolü hakkındadır. Medyada kadın: medyaya konu olan kadın, izleyici- tüketici rolündeki kadın ve medyada kadın istihdamı olarak üç başlık altında incelenecektir. Bu çalışmada amaç, medya sektöründe kadının rolünün ne olduğunun tespiti ve cinsiyet eşitsizliğine katkılarının ortaya çıkarılmasıdır.

YÖNTEM: Çalışmanın hazırlanmasında çeşitli makaleler ve kaynaklar kullanılmış, görsel medya içeriğinde programlar ve haberler takip edilmiştir. Hukuki dayanaklar ve ilgili yönetmenlikler çerçevesinde karşılaştırma yapılmış ve hukukun bu durum üzerindeki etkinliği değerlendirilmiştir.

TARTIŞMA: Haber yayın kuruluşları bu konuda önem taşımaktadır. Kadın davalarını takip etmedikleri, cinsel saldırı vakasında, kadının giyimi, cinsel saldırganın meslek rolleri hakkında bilgi içeren yayınlar yapılmasının, istismarı haber yaparken istismar etmeye neden olmaktadır. Kadın ve evlilik programlarının da şiddetin değişik türlerini barındırdığı gözlemlenmiştir. Özellikle psikolojik şiddeti destekleyici söylemlere yer verilmektedir. Bunun açıklaması ise “ifade özgürlüğü”dür. Büyük bir kesimine hitap eden bir programda ifade özgürlüğü adı altında şiddet barındıran hareket ve söylemlere yer verilmesi, toplumsal cinsiyet eşitsizliğini doğallaştırmaktadır.

TEMEL SONUÇLAR: Toplumda biyolojik cinsiyet farklılıkları ne yazık ki eşitsizliği tetiklemektedir. Toplumun kültürel ve sosyal yapısını şekillendirmede önemli rolü olan medya da, bu cinsiyet eşitsizliğinde ne yazık ki büyük paya sahiptir. Görsel Medyada eşitsizlik, şiddeti tetikleyen erkek rolleri biçimde, kadını sürekli mağdur olarak göstermede, cinsiyetçi dili yeniden üretmede ortaya çıkmaktadır. Medyaya konu olmak, kendini teşhir etmek demektir. Kadın bir cinsel objedir, medyada kadın idealdir, modeldir öyle olmayan kadın eksik, çirkin hatta kadınlıktan yoksun kadındır. Özellikle magazin sektörü, beden sömürsünü ve teşhiri reyting uğruna en çok kullanan sektörlerdir. Toplumsal cinsiyet farkındalığı medyanın önceliği olmalıdır.

[□] Ankara Barosu (kkardelenyilmazz@gmail.com)